

Hanna-Leena Mattila kesk

Kirjallinen kysymys turkistuottajien ahdingosta

Eduskunnan puhemiehelle

Turkisala on viime vuosina joutunut kovien vastoinkäymisten kohteeksi. Korona hiljensi markkinat ja pakotti monen tilan lopettamaan toimintansa. Keskustan ajama alkutuotannon kustannus-tuki helpotti alalla toimijoita jonkin verran, mutta ei silläkään enempäänsä pystytty pelastamaan.

Suomalaisen turkiselinkeinon arvoketjun työllisyys oli verovuonna 2022 noin 1 600 henkilötyövuotta ja viennin arvo 232 miljoonaa euroa, vaikka markkinatilanne on ollut haastava juuri koronapandemian aiheuttamien talousvaikutusten vuoksi.

Nyt viimeisin alaan kohdistuva vitsaus on tullut lintuinfluenssan ja ennen kaikkea sen parissa operoivan Ruokaviraston muodossa. Lintuinfluenssa tarttuu helposti linnusta toiseen. Osalla lintuinfluenssaviruksista on kyky tartuttaa myös nisäkkäitä, kuten turkiseläimiä. Lintuinfluenssa voi tarttua myös ihmiseen, mutta tartunnat ovat hyvin harvinaisia.

Suurin osa Suomen turkistiloista on suojattu niin, että kontaktia lintujen ja turkiseläinten välillä ei pääse syntymään. Erityisesti minkkitilat on perinteisesti suojattu hyvin minkeillä esiintyvien muiden tuotantosairauksien vuoksi.

Jostain syystä turkistilat ovat joutuneet syntipukin asemaan lintuinfluenssan torjuntatyössä, vaikka Ruokavirasto purki marraskuussa aiemmin kesällä 2023 määrätyn lintuinfluenssan tartuntavyöhykkeen, koska Suomessa ei enää esiintynyt lintuinfluenssaa luonnossa. Tästä huolimatta turkistiloille määrätään lisää äärimmäisiä pakkokeinoja lopettaa terveitä eläimiä epäselvällä ja yhdellä testausmallilla.

On aivan ymmärrettävää, että turkistuottajat odottavat oikeudenmukaisempaa kohtelua vastustaessaan Ruokaviraston käyttöön ottamaa turkiseläinten yksinomaista vasta-ainetestausta ja vasta-aineiden perusteella määrättyjen kymmenien tuhansien terveiden eläinten pakkolopetuksia. Pelkkä vasta-ainetestaus ja sen perusteella määrätty pakkokeinot eivät välttämättä ole kaikilta osin eläintautilain mukaisia ja vähintäänkin loukkaavat räikeästi yrittäjien omaisuuden suojaa.

Tilanne on ajanut useita kymmeniä terveellä pohjalla toimineita tiloja kestävämmään tilanteeseen. Turkistuottajat ovat saaneet toistaiseksi vasta murto-osan korvauksistaan lopetetuksi määrättyistä eläimistä. Korvausten kokonaismäärä ja maksuajankohta eivät ole vielä kukaan tuottajien tiedossa. Tilanne on tuottajille kohtuuton, sillä juoksevat kulut ja esimerkiksi lainojen lyhennykset pitäisi kyetä tässäkin tilanteessa jotenkin maksamaan.

Kirjallinen kysymys KK 253/2023 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä turkistuottajien ahdingon helpottamiseksi ja Ruokaviraston mielivaltaisen toiminnan taltuttamiseksi ja

milloin ja millä perusteilla turkistiloille maksetaan korvaukset pakkolopetetuista eläimistä?

Helsingissä 10.1.2024

Hanna-Leena Mattila kesk